

дотації). Варто зазначити і активне здійснення горизонтальних трансфертів для виконання спільних проектів, що мало поширене у вітчизняній практиці.

Все більш суттєвим джерелом доходів територіальних громад у країнах-нових членах ЄС стають гранти Євросоюзу, які на умовах дольового фінансування спрямовуються на здійснення інвестиційних проектів.

Проблемою, на яку звертають увагу зарубіжні фахівці, є недостатність дотацій на виконання делегованих повноважень, що змушує органи місцевого самоврядування витратити на зазначені цілі власні ресурси. Це вимагає вдосконалення механізмів визначення обсягів цих дотацій з урахуванням конкретних умов територіальних громад.

Список використаних джерел:

1. Європейська хартія місцевого самоврядування [Електронний ресурс] :Офіційний переклад. – Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_036. – Назва з екрана.

2. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень-березень 2015 року [Електронний ресурс] : Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. – Текст. дані. – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/UserFiles/File/Monitoring%20Quarter%202015!/KV_I_2015_Monitoring_ukr.pdf. – Назва з екрана.

*Ольга Заславська, к.е.н.,
доцент кафедри фінансів і банківської справи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород*

ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ ТА ПРИВАТНИХ ІНВЕСТИТОРІВ ДО РОБОТИ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Сучасна світова економіка характеризується стійкою тенденцією до зростання ролі фондових ринків, які цілком обґрунтовано вважаються місцем широкого впровадження різноманітних інновацій. Вони відіграють важливу роль у забезпеченні розвитку національної економіки. Завдяки концентрації капіталу фондові ринки перетворюються на глобальні інноваційні центри, які спрямовують фінансові потоки у привабливі об'єкти та території.

Позаяк перелік проблем розвитку вітчизняних фондових ринків є досить численним. На нашу думку, ключовими серед них є ті, котрі стримують залучення суб'єктів господарювання та фізичних осіб до роботи на ринку цінних паперів. Серед них варто зазначити такі:

— недостатня капіталізація ринку. Підприємства не розглядають фондовий ринок як доступне джерело дешевих фінансових ресурсів. Ціни на акції підприємств не є індикатором їхньої успішності та перспектив розвитку. Як наслідок, значна недооцінка більшості біржових активів, низький рівень капіталізації фондового ринку;

— проблема прав акціонерів і захисту інвесторів. Права індивідуальних акціонерів в Україні є швидше формальністю, ніж реально працюючим механізмом. Неможливість реально впливати на діяльність акціонерних компаній, відсутність гарантій з боку держави щодо захисту прав та небажання

компаній виплачувати дивіденди створюють умови для обмеження доступу фізичних осіб до фондового ринку;

— нормативне регулювання. Нормативна база, що регулює біржову діяльність в Україні, все ще перебуває на стадії становлення. Значна кількість нормативних актів не відповідають міжнародним стандартам і потребують подальшого розвитку. Особливо це актуально з позиції прозорості ринку та організації вільного доступу до біржової інформації;

— недосконалість податкового стимулювання. Відсутність пільг для інвесторів, подвійне оподаткування дивідендів, оподаткування інвестиційних доходів, плата за реєстрацію цінних паперів, ліцензійні платежі тощо стримують розвиток фондового ринку України;

— відсутність біржової культури. Фондовий ринок не розглядається домогосподарствами як інструмент розміщення заощаджень, у тому числі і через низький рівень інформованості населення щодо біржової діяльності [1, с. 47; 2, с. 486; 4].

Зважаючи на складну ситуацію у вітчизняній економіці, варто зауважити, що розвиток фондового ринку є необхідною умовою її зростання. У цьому аспекті основною проблемою є його несистемний та різновекторний розвиток. Із метою впорядкування цього процесу Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку розроблена програма, яка визначає основні напрями подальшого реформування та суттєвої модернізації ринку цінних паперів України на правовому, інституціональному та технологічному рівнях. Метою Програми розвитку фондового ринку України на 2015–2017 роки «Європейський вибір — нові можливості для прогресу та зростання» є стимулювання притоку інвестицій в економіку України через інтеграцію вітчизняного фондового ринку у світові ринки капіталу та запровадження кращих світових стандартів.

Відповідно до мети зазначеної Програми на період до 2017 року основними цілями розвитку фондового ринку є: 1) розвиток корпоративної реформи, підвищення ефективності регулювання емітентів, розширення інструментарію на фондовому ринку; 2) стимулювання інвестицій та розвитку інституційних та приватних інвесторів; 3) забезпечення надійного і ефективного функціонування ринкової інфраструктури та фінансових посередників; 4) забезпечення функціонування єдиної державної політики[3].

У контексті вирішення проблеми щодо залучення фізичних та юридичних осіб до роботи на ринку цінних паперів варто звернути уваги на досягнення другої цілі зазначеної Програми. Зокрема, розширення прав інвесторів щодо використання інвестицій та інформаційної прозорості відбуватиметься шляхом врегулювання операцій кредитування під заставу цінних паперів та операцій щодо надання їх у позику.

Окрім того, з метою оптимізації системи оподаткування операцій на фондовому ринку планується: зменшити податкове навантаження на операції з цінними паперами, у т.ч. шляхом оптимізації податкових функцій учасників ринку; переглянути принципи оподаткування інвестиційного прибутку та його ролі у збільшенні витрат інвестора; удосконалити оподаткування діяльності з

адміністрування пенсійних фондів та з переказу коштів небанківських фінансових установ, комісійних доходів фондових бірж, депозитаріїв на зразок підходів до оподаткування доходів комерційних банків; розробити заходи податкового стимулювання довгострокових інвестицій; забезпечити однотипність систем оподаткування операцій з фінансовими інструментами; зменшити податкове навантаження на операції іноземного інвестування.

Важливим питанням є залучення фізичних осіб до здійснення операції на ринку цінних паперів. Тому задля підвищення фінансової грамотності та зацікавленості приватних інвесторів заплановано, зокрема: затвердити програму підвищення фінансової грамотності; створити ефективний механізм взаємодії між приватним інвестором та НКЦПФР; забезпечити розповсюдження знань про фондовий ринок; передбачити механізми убезпечення втрат капіталу роздрібних некваліфікованих іноземних інвесторів [3].

Оцінивши ситуацію, існуючу на фондовому ринку України, можна констатувати той факт, що низький рівень інформованості та освіченості населення та суб'єктів господарювання з питань функціонування фондового ринку призводить до їхньої низької активності всупереч тому, що у розвинених країнах вони є одними з головних інвесторів.

Досягнення цілей Програми розвитку фондового ринку України на 2015–2017 роки дозволить підвищити його роль у процесах перерозподілу фінансових ресурсів із метою їхньої мобілізації для вирішення пріоритетних державних завдань.

Список використаних джерел:

1. Гриценко Л. Л. Проблеми розвитку фондового ринку України в умовах фінансової глобалізації / Л. Гриценко, В. Роєнко // Механізм регулювання економіки. — 2010. — № 2. — С. 45–51.
2. Жилякова О. В. Проблеми розвитку фондового ринку України / О. Жилякова, А. Поставний // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі і послуг. — 2010. — Випуск 2 (12). — С. 485–490.
3. Програма розвитку фондового ринку України на 2015–2017 роки [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua>.
4. Сухітра А. М. Біржова торгівля в Україні: проблеми становлення та розвитку / А. Сухітра, І. Сегідін. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NND_2010/Economics/60579.doc.htm.

*Карина Ключанка, студентка
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород
Науковий керівник: Тимчак М.В., к.е.н., доцент*

НЕРІВНОМІРНІСТЬ ФІНАНСОВОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ДИСБАЛАНСІВ

Досвід розвинутих країн світу, їхній високий соціально-економічний розвиток дає можливість нашій країні зрозуміти одну надзвичайно важливу річ: для успішного завершення процесу трансформації ринкової економіки та